

WAT VERMOGENSBEHEERDERS MOETEN WETEN OVER ESG-WETGEVING

Door Rezah Stegeman, Aurny Bokma en Koen van Leeuwen

In 2018 lanceerde de EU een actieplan voor duurzame financiering. Hiermee introduceerde de EU ESG-factoren in de regulering van de financiële sector. De contouren van de compliancevereisten voor vermogensbeheerders worden steeds duidelijker.

RELEVANTE INITIATIEVEN UIT HET ACTIEPLAN VOOR DUURZAME FINANCIERING

Met het actieplan zette de EU een ambitieus programma met diverse wetgevingsinitiatieven ten aanzien van duurzaamheid in gang. Duurzaamheid moet in dit kader breed worden opgevat en behelst zowel ecologische als sociale en governance (ESG)-factoren. Denk bijvoorbeeld aan energieverbruik, het klimaat, de beschikbaarheid van grondstoffen, mensenrechten, corruptie, veiligheid en goed ondernemingsbestuur.

Uit alle wetgevingsinitiatieven zijn de volgende verplichtingen het meest relevant voor vermogensbeheerders:

- Het verstrekken van informatie over, onder meer, de duurzaamheid van beleggingen;
- Het toetsen van een belegging aan criteria om vast te stellen of deze als

duurzaam kan worden aangemerkt, voor zover dat wordt gesteld;

- Het meewegen van ESG-overwegingen en -voorkeuren bij het bepalen van de geschiktheid van een dienst of product voor een cliënt;
- Het integreren van duurzaamheidsrisico's en -factoren in de risicobeheerprocessen.

Hieronder bespreken we elk van deze verplichtingen iets meer in detail.

INFORMATIEVERPLICHTINGEN

Onlangs de inspanningen van de sector voor uitstel, zullen de informatieverplichtingen gelden vanaf 10 maart 2021 en van toepassing zijn op alle vermogensbeheerders, ongeacht of zij wel of geen focus op duurzaamheid hebben. Alhoewel de verplichtingen op het eerste gezicht enkel op informatieverstrekking van toepassing lijken te zijn, vergen ze ook dat vermogensbeheerders bepaalde strategische beleidsbeslissingen nemen en publiceren op hun website.

Zo moeten vermogensbeheerders:

- gedragslijnen publiceren over de integratie van duurzaamheidsrisico's in hun beleggingsbeslissingsprocedure;
- een algemene verklaring over het 'due diligence'-beleid publiceren betreffende het rekening houden met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op

duurzaamheidsfactoren, of duidelijke redenen publiceren waarom zij dit niet doen (het 'comply or explain'-principe);

- bij het beheren van een portefeuille rekening houden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, of aan de betreffende cliënt uitleggen waarom zij dit niet doen;
- hun beloningsbeleid zodanig aanpassen dat rekening wordt gehouden met de integratie van duurzaamheidsrisico's en informatie hierover publiceren.

Aanvullende informatieverplichtingen gelden als de portefeuille:

- ecologische of sociale kenmerken (of een combinatie daarvan) promoot;
- duurzame beleggingen als doel heeft;
- een vermindering van koolstofemissies als doel heeft.

Op 23 april 2020 hebben de Europese toezichthouders conceptregulering gepubliceerd waarin onder meer de verplichtingen ten aanzien van de verklaring over het 'due diligence'-beleid verder worden uitgewerkt. Hieruit blijkt dat deze verplichtingen een stuk steviger zijn dan de markt eerder verwachtte.

VASTSTELLEN VAN DUURZAAMHEID MET EEN TAXONOMIE

Vermogensbeheerders die hun diensten willen aanbieden met een duidelijke duurzaamheidsfocus en dit willen aantonen, moeten deze toetsen aan een taxonomie.

Koen van Leeuwen, Rezah Stegeman en Aurny Bokma.

Die geeft aan of een belegging daadwerkelijk 'ecologisch duurzaam' is.

Hiervan is sprake indien deze:

- substantieel bijdraagt aan een van de volgende milieudoelstellingen:
  - mitigatie van klimaatverandering;
  - aanpassing aan klimaatverandering;
  - duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen;
  - transitie naar een circulaire economie, afvalpreventie en recycling;
  - preventie en beheersing van verontreiniging;
  - bescherming van gezonde ecosystemen;
- geen aanzienlijke schade toebrengt aan die milieudoelstellingen;
- een aantal aan arbeidsomstandigheden gerelateerde minimumgaranties in acht neemt;
- voldoet aan de 'technische screenings-criteria', die eind 2020 en eind 2021 zullen worden vastgesteld door de Europese Commissie.

Als vermogensbeheerders diensten willen aanbieden zonder een duidelijke duurzaamheidsfocus, moeten ze dit vermelden in de precontractuele informatie over hun diensten.

De regels zullen gefaseerd gelden vanaf 31 december 2021 en 31 december 2022.

UITBREIDING GESCHIKTHEIDSTOETS

Voor vermogensbeheerders geldt al sinds jaar en dag, als onderdeel van het know-your-customer-proces, een verplichting om een geschiktheidstoets op cliënten toe te passen. Hierbij wordt informatie over de cliënt ingewonnen die nodig is om de dienstverlening af te stemmen op het profiel van de cliënt. Deze verplichting zal worden uitgebreid door ook de voorkeuren van de cliënt met betrekking tot ESG-factoren in de geschiktheidstoets te betrekken.

Voorbeelden hiervan zijn het opnemen van:

- ESG-voorkeuren van de cliënt in de door de vermogensbeheerder in te winnen informatie, in het kader van het vaststellen of een transactie in overeenstemming is met de beleggings-

doelstellingen van de cliënt. Dit zal voor de praktijk inhouden dat de cliënt moet worden gevraagd naar ESG-voorkeuren;

- ESG-overwegingen in de gedragslijnen en procedures die de vermogensbeheerder inzicht moeten geven in de aard en kenmerken van de voor cliënten geselecteerde financiële instrumenten.

Momenteel is nog onduidelijk vanaf wanneer deze uitbreiding zal gaan gelden.

UITBREIDING ORGANISATORISCHE EN PRODUCT GOVERNANCE-VEREISTEN

Naar verwachting zullen ook ESG-gerelateerde aanpassingen plaatsvinden op het gebied van thans geldende organisatorische en product governance-vereisten.

Op basis hiervan zou een vermogensbeheerder ESG-overwegingen, -voorkeuren en -kenmerken in acht moeten nemen bij het:

- opstellen en implementeren van het risicobeheerbeleid;
- opstellen en implementeren van het beleid inzake belangenconflicten;
- beoordelen van de mate waarin de beleggingsproducten en -diensten die met regelmaat worden aangeboden en verleend, overeenkomen met de behoeften, kenmerken en doelstellingen van de beoogde target market.

Momenteel is nog onduidelijk vanaf wanneer deze uitbreiding zal gaan gelden.

WAT MOETEN VERMOGENSBEHEERDERS NU AL DOEN?

De ontwikkeling van de besproken wetgevingsinitiatieven bevindt zich momenteel in verschillende fases tegelijk. Voor compliance is dus een gespreide benadering nodig. Op dit moment heeft voldoen aan de informatieverplichtingen de hoogste prioriteit.

Ten eerste moeten vermogensbeheerders voor elke portefeuille beoordelen of deze onder de informatieverplichtingen valt. Ten tweede moeten vermogensbeheerders overwegen:

- hoe de vereiste gedragslijnen moeten worden geïmplementeerd;
- of zij kiezen voor comply of explain ten aanzien van het al dan niet publiceren van een verklaring over het 'due diligence'-beleid;
- welke portefeuilles ecologische of sociale kenmerken (of een combinatie daarvan) promoten;
- hoe hun interne processen moeten worden ingericht voor de vereiste publicaties. In ieder geval zal de documentatie van alle portefeuilles op enigerlei wijze moeten worden aangepast met het oog op de besproken regels, maar zoals besproken is men er dan nog niet. Op een later moment zal de aandacht namelijk ook moeten uitgaan naar het vaststellen van de duurzaamheid aan de hand van de taxonomie.

Het mag duidelijk zijn dat een duurzame wereld ook bijzondere inspanningen zal vergen van vermogensbeheerders. Niet langer enkel intrinsiek of commercieel gemotiveerd, maar afgedwongen door (nog in ontwikkeling zijnde) regelgeving. «

Fact & Figures

84% van de millennials stelt duurzaamheid als centraal doel (bron: Bloomberg Intelligence and Simmons & Simmons, Asset Management Outlook to 2025);

23.3% stijging in 2018 in ESG mandaten voor de 500 grootste vermogensbeheerders wereldwijd (bron: Institutional Asset Manager, 28 oktober 2019);

EUR 124 miljard beheerd vermogen in 300 duurzame fondsen (bron: onderzoek Morningstar, 10 januari 2020).

Dit artikel is geschreven door Rezah Stegeman, Aurny Bokma en Koen van Leeuwen, Advocaten bij Simmons & Simmons.